

62016CJ0189

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. gruodžio 7 d. (*1)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Darbuotojų migrantų socialinė apsauga – Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 – 46 straipsnio 2 dalis – 47 straipsnio 1 dalies d punktas – 50 straipsnis – Garantuota pensija – Minimali išmoka – Teisės į pensiją apskaičiavimas“

Byloje C-189/16

dėl Högsta förvaltningsdomstolen (Vyriausiasis administracinis teismas, Švedija) 2016 m. kovo 23 d. nutartimi, kuri Teisingumo Teismas gavo 2016 m. balandžio 4 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Boguslawa Zaniewicz-Dybeck

prieš

Pensionsmyndigheten

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J. L. da Cruz Vilaça, teisėjai E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger ir F. Biltgen (pranešėjai),

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2017 m. kovo 9 d. posėdžiui,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

–

Pensionsmyndigheten, atstovaujamos M. Westberg, M. Irving ir A. Svärd,

–

Švedijos vyriausybė, atstovaujamos A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson ir L. Swedenborg,

–

Čekijos vyriausybė, atstovaujamos M. Smolek, J. Pavliš ir J. Vlášil,

–

Europos Komisijos, atstovaujamos K. Simonsson ir D. Martin,

susipažinęs su 2017 m. gegužės 3 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima š?

Sprendim?

1

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 3), iš dalies pakeisto 1998 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1606/98 (OL L 209, 1998, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 308) (toliau – Reglamentas Nr. 1408/71), 46 straipsnio 2 dalies ir 47 straipsnio 1 dalies d punkto išaiškinimo.

2

Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Boguslawa Zaniewicz-Dybeck ir Pensionsmyndigheten (Pensijų institucija, Švedija) ginčą dėl garantuotos pensijos, numatytos pagal Švedijos bendrą pensijų sistemą, skyrimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teis?

3

Reglamento Nr. 1408/71 III antraštinėje dalyje „Specialios nuostatos, susijusios su ?vairiomis išmokų rūšimis“ esančiame 3 skyriuje „Senatvė ir mirtis (pensijos)“ yra šio reglamento 44–51a straipsniai.

4

Šio reglamento 44 straipsnio „Bendrosios išmokų skyrimo nuostatos pagal darbo sutartis dirbantiems asmenims arba savarankiškai dirbantiems asmenims, kai jiems buvo taikomi dviejų ar kelių valstybių narių teisės aktai“ 1 dalyje nustatyta:

„Pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens, kuriems buvo taikomi dviejų ar kelių valstybių narių teisės aktai, arba jo išlaikytinių teisės gauti išmokas nustatomos pagal šio skyriaus nuostatas.“

5

Reglamento Nr. 1408/71 45 straipsnio „Atsižvelgimas ? draudimo ar gyvenimo laikotarpius, kuriuos pagal taikomus teisės aktus ?gijo pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, nustatant teisės ? išmokas ?gijimą, išsaugojimą ar atgavimą“ 1 dalyje nustatyta:

„Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus teisės ? išmokas ?gijimas, išsaugojimas ar atgavimas pagal sistemą, kuri pagal 2 arba 3 dalį nėra speciali, priklauso nuo draudimo ar gyvenimo laikotarpio, tai tos valstybės narės kompetentinga ?staiga, kai reikia, sumuoja [atsižvelgia ?] draudimo ar gyvenimo laikotarpius, ?gytus pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, nepriklausomai nuo to, ar jie buvo ?gyti pagal bendrą ar specialią sistemą, ir ar asmuo dirbo pagal darbo sutartį ar savarankiškai. Šiuos laikotarpius ji sumuoja [Šiuo tikslu ji atsižvelgia ? šiuos

laikotarpius], tartum jie būtų gyti pagal jos administruojamus teisės aktus.“

6

Šio reglamento 46 straipsnyje „Išmokų skyrimas“ numatyta:

„1. Kai pagal valstybės narės teisės aktus teisė gauti išmokas įgyjama netaikant 45 arba 40 straipsnio 3 dalies, galioja šios taisyklės:

a)

kompetentinga įstaiga mokėtinos išmokos dydį apskaičiuoja:

i)

tik pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas,

ii)

pagal 2 punktą;

<...>

2. Jeigu valstybės narės teisės aktais nustatytos sąlygos teisei gauti išmokas įvykdomos tik taikant 45 straipsnį [ir] arba 40 straipsnį [straipsnio] 3 dalį, tai galioja šios taisyklės:

a)

kompetentinga įstaiga apskaičiuoja teorinį išmokos dydį, į kurį atitinkamas asmuo galėtų pretenduoti, jei visi draudimo ir (arba) gyvenimo laikotarpiai, iki draudiminio įvykio įgyti pagal valstybių narių teisės aktus, kurie buvo taikomi pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui, atitinkamoje valstybėje išmokos skyrimo metu būtų laikomi įgytais pagal jos administruojamus teisės aktus. Jeigu pagal šiuos teisės aktus išmokos dydis nepriklauso nuo įgytų laikotarpio trukmės, toks dydis laikomas šiame punkte nurodytu teoriniu dydžiu;

b)

kompetentinga įstaiga vėliau, remdamasi pagal ankstesnį punktą apskaičiuotu teoriniu dydžiu, nustato faktinį išmokos dydį, pagal santykį tarp draudimo ar gyvenimo laikotarpio, iki draudiminio įvykio įgytą pagal jos administruojamus teisės aktus, trukmės ir bendros draudimo ar gyvenimo laikotarpio, iki draudiminio įvykio įgytą pagal visų atitinkamų valstybių narių teisės aktus, trukmės;

3. Atitinkamas asmuo turi teisę iš kiekvienos valstybės narės kompetentingos įstaigos gauti didžiausią pagal 1 ir 2 dalis apskaičiuotą išmokos dydį, nepažeidžiant teisės aktų nuostatų dėl išmokų sumažinimo, jų mokėjimo sustabdymo ar nutraukimo.

Tuo atveju išmokų dydžių palyginimas atliekamas jau pritaikius minėtus nuostatas.

<...>“

7

Šio reglamento 47 straipsnio „Papildomos išmokų skaičiavimo nuostatos“ 1 dalies d punkte numatyta:

„Apskaičiuojant 46 straipsnio 2 dalyje nurodytus teorinį ir proporcinį dydžius galioja šios taisyklės:

<...>

d)

jeigu pagal valstybės narės teisės aktus išmokos apskaičiuojamos remiantis uždarbio, mokė ar priedų dydžiu, pajamos, mokos ar priedai, kuriuos tos valstybės narės kompetentinga staiga turi skaityti draudimo arba gyvenimo laikotarpiams, gytiems pagal kitos valstybės narės teisės aktus, nustatomi remiantis uždarbio, mokė ar priedų, registruotų per draudimo laikotarpį, gytų pagal jos administruojamus teisės aktus, vidurkiu;

<...>“

8

Reglamento Nr. 1408/71 50 straipsnyje „Priedo skyrimas, kai bendras pagal vairių valstybių narių teisės aktus mokamų išmokų dydis yra mažesnis nei minimalus, nustatytas pagal valstybės, kurios teritorijoje gavėjas gyvena, teisės aktus“ nustatyta:

„Pensijos [išmokų] gavėjui, kuriam galioja [taikomas] [Reglamento Nr. 1408/71 3 skyrius], valstybėje, kurios teritorijoje jis gyvena ir pagal kurios teisės aktus jam mokama [mokėtina] išmoka, negali būti paskirta mažesnė nei minimali išmoka, nustatyta pagal [tuos] teisės aktus už draudimo arba gyvenimo laikotarpius, lygius visiems draudimo ar gyvenimo laikotarpiams, kurie lygūs visiems draudimo laikotarpiams, skaitomiems mokant pagal ankstesnį straipsnį [atitinkančius visus draudimo laikotarpius, skaitomus mokant pagal ankstesnį straipsnį nuostatas]. Tos valstybės kompetentinga staiga, kai būtina, gavėjo gyvenimo jos teritorijoje laikotarpiu moka priedų, lygų pagal [Reglamento Nr. 1408/71 3 skyrių] mokamų [mokėtinų] išmokų bendro dydžio ir minimalios išmokos dydžio skirtumui.“

Švedijos teisė

9

Senatvės pensiją pagal Švedijos bendrąją sistemą sudaro keli elementai, būtent: proporcinė pensija, papildoma pensija ir garantuota pensija.

10

Proporcinė ir papildoma pensija – tai pensijos, nustatomos pagal suinteresuotąjį asmenį gautas pajamas. Pirmoji pensija grindžiama gyta teise į pensiją; antroji pensija yra Švedijoje iki 2003 m. galiojusios pensijų sistemos dalis ir skirta asmenims, gimusiems 1953 m. arba anksčiau. Iš esmės tai yra mokinio pobūdžio pensija.

11

Tačiau garantuota pensija, kurios tikslas – suteikti bazinį apsaugą mažas pajamas gaunantiems arba išvis jokių pajamų negaunantiems asmenims, yra pagal gyvenamąją vietą skiriama ir išmokėsiai finansuojama išmoka. Ji buvo įvesta XX amžiaus paskutiniais dešimtmečiais, iš dalies pakeitus Švedijos pensijų sistemą, ir pakeitė ankstesnę nacionalinę senatvės pensiją.

12

Garantuotos pensijos dydis nustatomas atsižvelgiant į atitinkamo asmens gaunamas kitas senatvės pensijų pajamas. Ji palaipsniui mažinama atsižvelgiant į proporcingą pensijų, papildomų pensijų ir kai kurias kitas išmokas.

13

Pagrindinei bylai reikšmingos nacionalinės nuostatos, susijusios su garantuota pensija, įtvirtintos lagen (1998:702) om garantipension (1998 m. Garantuotos pensijos įstatymas Nr. 702), kuris buvo pakeistas socialförsäkringsbalken (2010:110) (2010 m. Socialinės apsaugos kodeksas; toliau – SFB).

14

SFB 55 skyriaus 8 ir 10 straipsniuose numatyta, kad garantuota pensija yra bazinė senatvės pensija bendroje Švedijos pensijų sistemoje. Ji priklauso nuo draudimo laikotarpio ir gali būti skirta tiems asmenims, kurie neturi pagal pajamas nustatomos senatvės pensijos ar kurių pagal pajamas nustatoma senatvės pensija neviršija tam tikros sumos.

15

SFB 67 skyriaus 2 straipsnyje numatyta, kad į garantuotą pensiją gali pretenduoti 1938 m. ar vėliau gimęs apdraustieji asmuo, jeigu jis draudimo laikotarpis yra ne trumpesnis nei 3 metai.

16

SFB 67 skyriaus 4 straipsnyje įtvirtinta, kad garantuota pensija gali būti gaunama ne anksčiau nei tų metų, kai apdraustasis asmuo sukanka 65 metus.

17

To paties skyriaus 11 straipsnyje nurodyta, kad apskaičiuojant draudimo laikotarpį atsižvelgiama tik į laikotarpį nuo tų kalendorinių metų, kuriais suinteresuotasis asmuo sukako 16 metų, iki kalendorinių metų, kuriais jis sukako 64 metus.

18

SFB 67 skyriaus 15 straipsnyje numatyta, kad apskaičiuojant garantuotą pensiją remiamasi pagal pajamas nustatoma senatvės pensija, kuri apdraustasis asmuo turi teisę už tuos pačius metus.

19

To skyriaus 16 straipsnyje „pagal pajamas nustatoma senatvės pensija“, kaip ji suprantama pagal to paties skyriaus 15 straipsnį, apibrėžta kaip pagal pajamas nustatoma senatvės pensija pagal SFB, neatlikus kai kuriuose šio kodekso straipsniuose numatyto sumažinimo, ir tokios privalomos senatvės pensijos pagal kitų valstybių teisės aktus, kurios negali būti prilygintos garantuotai pensijai pagal SFB.

20

Bazinis dydis, kuris naudojamas kaip tam tikrų socialinių išmokų, skaitant garantuotą pensiją, apskaičiavimo pagrindas, apibrėžtas SFB 2 skyriaus 7 straipsnyje. Šis dydis yra indeksuojamas atsižvelgiant į bendrąjį kainų lygį. Pagrindinei bylai reikšmingais metais jis buvo 39400 Švedijos kronų (SEK) (apie 4137 eurus).

21

SFB 67 skyriaus 23 straipsnyje nustatyta, kad susituokusių asmenų, kurių garantuotos pensijos apskaičiavimo pagrindas neviršija 1,14 bazinio dydžio, metinę garantuota pensija yra 1,9 bazinio dydžio, sumažinto apskaičiavimo pagrindo dydžiu.

22

To paties skyriaus 24 straipsnyje numatyta, kad susituokusių asmenų, kurių garantuotos pensijos apskaičiavimo pagrindas viršija 1,14 bazinio dydžio, metinę garantuota pensija yra 0,76 bazinio dydžio atžymus 48 % tos apskaičiavimo pagrindo dalies, kuria viršijama 1,14 bazinio dydžio.

23

SFB 67 skyriaus 25 straipsnyje nurodyta, kad asmenims, negalintiems pagrįsti 40 metų draudimo laikotarpio, visos su baziniu dydžiu susijusios sumos, nurodytos 21–24 straipsniuose, apskaičiuojant garantuotą pensiją mažinamos proporcingai draudimo laikotarpio (metais) ir 40 metų santykiui.

24

2007 m. Försäkringskassan (Nacionalinis draudimo fondas, Švedija) vidaus taisyklėse Nr. 2 (toliau – taisyklės) numatyta, kad norint proporcingai apskaičiuoti garantuotą pensiją, kaip numatyta SFB 67 skyriaus 25 straipsnyje, nustatant Reglamento Nr. 1408/71 46 straipsnio 2 dalies a punkte numatytą teorinį dydį kiekvienam kitose valstybėse narėse gyntam draudimo stažui reikia priskirti fiktyvią pensiną vertę, kuri atitinka vidutinę Švedijoje gynto draudimo stažo pensiną vertę.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

25

Lenkijos pilietė B. Zaniewicz-Dybeck gimė 1940 m., o 1980 m. išvyko iš Lenkijos ir persikėlė gyventi į Švediją. Išdirbusi Lenkijoje 19 metų, ji 24 metus gyveno Švedijoje, kur dirbo 23 metus.

26

2005 m. B. Zaniewicz-Dybeck pateikė prašymą skirti jai garantuotą pensiją, tačiau Nacionalinis draudimo fondas atsisakė tai padaryti.

27

2008 m. rugsėjo 1 d. sprendimu, priimtu išnagrinėjus skundą, Nacionalinis draudimo fondas patvirtino šį atsisakymą.

28

Kadangi B. Zaniewicz-Dybeck buvo gyjusi draudimo stažą ir Švedijoje, ir Lenkijoje, Nacionalinis

draudimo fondas, remdamasis Reglamentu Nr. 1408/71, apskai?iavo jos garantuot? pensij?, pirma, pagal nacionalines nuostatas ir, antra, pagal šio reglamento 46 straipsnio 2 dalyje numatyt? proporcingo apskai?iavimo princip?.

29

Apskai?iuodamas B. Zaniewicz-Dybeck garantuot? pensij? pagal nacionalines nuostatas Nacionalinis draudimo fondas, remdamasis SFB 67 skyriaus 25 straipsniu ir taisykl?mis, nustat? šios pensijos apskai?iavimo pagrind? taikydamas proporcing? skai?iavim?. Be to, apskai?iuodamas Reglamento Nr. 1408/71 46 straipsnio 2 dalies a punkte numatyt? bazin? dyd? jis neatsižvelg? ? Lenkijoje ?gyt? B. Zaniewicz-Dybeck senatv?s pensij?, nustatom? pagal pajamas, bet ?vertino, kad jos Švedijoje ?gyta pagal pajamas nustatoma pensija už 24 draudimo stažo metus yra 75216 SEK (apie 7897 eurus), o metin? vert? yra 3134 SEK (apie 329 eurus) (t. y. 75216 SEK/24), paskui padaugino ši? sum? iš ilgiausio galimo draudimo laikotarpio senatv?s pensijai gauti, t. y. 40 met?. Taip jis gavo 125360 SEK (apie 13162 eurai) fiktyvi? pensijos vert?.

30

Atsižvelg?s ? gautus rezultatus, Nacionalinis draudimo fondas padar? išvad?, kad B. Zaniewicz-Dybeck gaunamos pagal pajamas nustatomos senatv?s pensijos, kurios pagal SFB 67 skyriaus 15 straipsn? yra garantuotos pensijos apskai?iavimo pagrindas, viršijo garantuotai pensijai skirti reikaling? pajam? rib?.

31

Nes?kmingai apskundusi tok? sprendim? Förvaltningsrätten i Stockholm (Stokholmo administracinis teismas, Švedija), paskui – Kammarrätten i Stockholm (Stokholmo apeliacinis administracinis teismas, Švedija), B. Zaniewicz-Dybeck kreip?si ? Högsta förvaltningsdomstolen (Vyriausiasis administracinis teismas, Švedija).

32

B. Zaniewicz-Dybeck nurodo, kad garantuotos pensijos teorinis dydis turi b?ti skai?iuojamas pagal Reglament? Nr. 1408/71, ta?iau netaikant, pirma, šio reglamento 47 straipsnio 1 dalies d punkto, nes garantuota pensija priklauso tik nuo draudimo laikotarpio trukm?s, neatsižvelgiant ? Švedijoje gaut? pagal pajamas nustatom? pensij?, ir, antra, taisykli?, nes jos yra nenaudingos darbuotojams migrantams, gaunantiems maž? pagal pajamas nustatom? pensij? iš kitos valstyb?s nar?s.

33

Pensij? institucija, kuri 2010 m. sausio 1 d. per?m? Nacionalinio draudimo fondo teises, teigia, kad kitoje nei Švedijos Karalyst? valstyb?je nar?je ?gytas draudimo stažas suteikia teis? ? tos kitos valstyb?s nar?s pensij?. Kadangi garantuota pensija yra papildoma, apskai?iuojant ši? pensij? netaikant Reglamento Nr. 1408/71 47 straipsnio 1 dalies d punkto, suinteresuotasis asmuo, ?gij?s draudimo staž? kitoje nei Švedijos Karalyst? valstyb?je nar?je, gaut? per didel? pensij?. Iš tikr?j?, jei kitoje nei Švedijos Karalyst? valstyb?je nar?je ?gytam draudimo stažui neb?t? priskiriama Švedijos vidutin? pensin? vert?, tokio stažo vert? b?t? mažesn? nei atitinkama tokio paties Švedijoje ?gyto draudimo stažo vert?.

34

Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas akcentuoja tai, kad kai kompetentinga institucija, b?tent Nacionalinis draudimo fondas ar Pensij? institucija, apskai?iuoja garantuot? pensij? pagal Reglamento Nr. 1408/71 46 straipsnio 2 dalies a punkt?, ji kiekvienam darbuotojo

kitoje nei Švedijos Karalyst? valstyb?je nar?je ?gytam draudimo stažui priskiria fiktyvi? pensin? vert?, atitinkan?i? vidutin? Švedijoje ?gyto stažo pensin? vert?, kuria mažinama garantuota pensija, neatsižvelgdama ? tai, ar suinteresuotasis asmuo dirbo tuo laikotarpiu. Iš ties?, jei suinteresuotasis asmuo min?tu laikotarpiu dirbo ir taip ?gijo teis? ? pensij?, kuri yra didesn? už kompetentingos institucijos apskai?iuot? fiktyvi? pensin? vert?, jis atsiduria palankioje pad?tyje. Tačiau, jei suinteresuotasis asmuo min?tu laikotarpiu nedirbo kitoje valstyb?je nar?je arba ?gijo teis? ? pensij?, kuri yra mažesn? už kompetentingos institucijos apskai?iuot? fiktyvi? pensin? vert?, jo pad?tis yra nepalanki.

35

Atsižvelgdamas ? šiuos argumentus prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas mano, kad yra neaiškum? dėl garantuotos pensijos apskai?iavimo b?do. Kalbant konkre?iau, jis siekia išsiaiškinti, ar apskai?iuojant toki? pensij? reikia taikyti Reglamento Nr. 1408/71 46 straipsnio 2 dal? ir 47 straipsnio 1 dalies d punkt? ir, jei reikia, ar pagal šias nuostatas nustatant tokios pensijos apskai?iavimo pagrind? kitoje nei Švedijos Karalyst? valstyb?je nar?je ?gytam draudimo stažui galima priskirti fiktyvi? pensin? vert?, atitinkan?i? vidutin? Švedijoje ?gyto stažo vert?. Jei atsakymas b?t? neigiamas, prašym? prejudicin? sprendim? pateik?s teismas klausia, ar apskai?iuojant garantuot? pensij? reikia atsižvelgti ? senatv?s pensijas, kurias suinteresuotasis asmuo gauna kitose valstyb?se nar?se.

36

Šiomis aplinkyb?mis Högsta förvaltningsdomstolen (Vyriausiasis administracinis teismas) nutar? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1.

Ar Reglamento Nr. 1408/71 47 straipsnio 1 dalies d punkto nuostatos reiškia, kad apskai?iuojant Švedijos garantuot? pensij? kitoje valstyb?je nar?je ?gytam draudimo stažui galima priskirti pensin? vert?, kuri atitinka vidutin? Švedijoje ?gytam stažui nustatyt? vert?, kai kompetentinga valdžios institucija atlieka proporcing? apskai?iavim? pagal to reglamento 46 straipsnio 2 dal??

2.

Jeigu ? pirm?j? klausim? b?t? atsakyta neigiamai, ar apskai?iuodama teis? ? garantuot? pensij? kompetentinga institucija gali atsižvelgti ? pensines pajamas, kurias apdraustasis asmuo gauna kitoje valstyb?je nar?je, nepažeisdama Reglamento Nr. 1408/71 nuostat??“

D?l prejudicini? klausim?

D?l pirmojo klausimo

37

Pirmuoju prejudiciniu klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia išsiaiškinti, ar Reglamentas Nr. 1408/71 turi b?ti aiškinamas taip, jog valstyb?s nar?s kompetentingai institucijai apskai?iuojant išmok?, kaip antai pagrindin?je byloje nagrin?jam? garantuot? pensij?, reikia taikyti šio reglamento 46 straipsnio 2 dalyje numatyt? proporcingo apskai?iavimo metod? ir pagal min?to reglamento 47 straipsnio 1 dalies d punkt? suinteresuotojo asmens kitoje valstyb?je nar?je ?gytam draudimo stažui priskirti fiktyvi? vidutin? vert?.

38

Siekiant naudingai atsakyti prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui, pirmiausia reikia pažym?ti, kad Reglamentas Nr. 1408/71 nesukuria bendros socialin?s apsaugos sistemos, bet leidžia toliau egzistuoti atskiroms nacionalin?ms sistemoms ir vienintelis jo tikslas yra užtikrinti j? koordinavim?. Tad pagal suformuot? jurisprudencij? valstyb?s nar?s išsaugo savo ?galiojimus socialin?s apsaugos sistem? organizavimo srityje (žr., be kita ko, 2013 m. vasario 21 d. Sprendimo Salgado González, C?282/11, EU:C:2013:86, 35 punkt? ir jame nurodyt? jurisprudencij?).

39

Taigi, nesant suderinimo Europos S?jungos lygiu, kiekvienos valstyb?s nar?s teis?s aktuose turi b?ti nustatytos, be kita ko, teis?s ? išmokas suteikimo s?lygos (2013 m. vasario 21 d. Sprendimo Salgado González, C?282/11, EU:C:2013:86, 36 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

40

Vis d?lto ?gyvendindamos ši? savo kompetencij? valstyb?s nar?s turi laikytis S?jungos teis?s ir pirmiausia SESV nuostat?, susijusi? su kiekvienam S?jungos pilie?iui pripažinta laisve jud?ti ir gyventi valstybi? nari? teritorijoje (2013 m. vasario 21 d. Sprendimo Salgado González, C?282/11, EU:C:2013:86, 37 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

41

Šiuo klausimu reikia priminti, jog Reglamento Nr. 1408/71 45 straipsnyje numatyta, kad jeigu pagal valstyb?s nar?s teis?s aktus teis?s ? išmokas ?gijimas, išsaugojimas ar atgavimas priklauso nuo draudimo stažo, tos valstyb?s nar?s kompetentinga ?staiga, kai reikia, turi atsižvelgti ? draudimo staž?, ?gyt? pagal bet kurios kitos valstyb?s nar?s teis?s aktus, tarytum jis b?t? ?gytas pagal jos taikomus teis?s aktus. Kitaip tariant, ?vairiose valstyb?se nar?se ?gytas draudimo stažas turi b?ti sumuojamas.

42

Reglamento Nr. 1408/71 46 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta, kad tokiu atveju kompetentinga institucija teorin? išmokos, ? kuri? turi teis? suinteresuotasis asmuo, dyd? apskai?iuoja taip, lyg visas šis darbo stažas, kur? jis ?gijo ?vairiose valstyb?se nar?se, b?t? ?gytas kompetentingos institucijos valstyb?je nar?je. Be to, pagal to paties straipsnio 2 dalies b punkt? kompetentinga institucija nustato faktin? išmokos dyd? remdamasi teoriniu dydžiu proporcingai draudimo stažo ir (arba) gyvenimo kompetentingos institucijos valstyb?je nar?je trukmei, palyginti su visa draudimo stažo ir (arba) gyvenimo šalyje laikotarpiu, ?gyt? skirtingose valstyb?se nar?se, trukme. Turimas omenyje proporcingo apskai?iavimo metodas.

43

Reglamento Nr. 1408/71 47 straipsnyje numatytos papildomos nuostatos d?l šio reglamento 46 straipsnio 2 dalyje numatyt? teorinio ir proporcingo dydžio apskai?iavimo. Taigi min?to reglamento 47 straipsnio 1 dalies d punkte nurodyta, kad jeigu pagal valstyb?s nar?s teis?s aktus išmokos apskai?iuojamos remiantis uždarbio, ?mok? ar pried? dydžiu, pajamos, ?mokos ar priedai, kuriuos tos valstyb?s nar?s kompetentinga ?staiga turi ?skaityti draudimo arba gyvenimo laikotarpiams, ?gytiems pagal kitos valstyb?s nar?s teis?s aktus, nustatomi remiantis uždarbio, ?mok? ar pried?, ?registruot? per draudimo laikotarp?, ?gyt? pagal jos taikomus teis?s aktus, vidurkiu.

44

Nagrinėjami atveju reikia pažymėti, kad per posėdį pati Švedijos vyriausybė pripažino, jog garantuota pensija siekiama užtikrinti jos gavėjams tinkamą gyvenimo lygį ir garantuoti jiems minimalias pajamas, viršijančias dydį, kuris jiems būtų nustatytas, jei jie gautų tik pagal pajamas nustatomą senatvės pensiją, kai šis dydis yra labai nedidelis arba lygus nuliui. Garantuota pensija yra bazinė senatvės pensija bendroje Švedijos pensijų sistemoje.

45

Šiuo klausimu 1981 m. gruodžio 17 d. Sprendimo Browning (22/81, EU:C:1981:316) 15 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad „minimali išmoka“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1408/71 50 straipsnį, yra tada, kai pagal valstybės, kurioje asmuo nuolat gyvena, teisės aktus numatyta speciali garantija, kuria siekiama socialinio draudimo išmokų gavėjams užtikrinti minimalias pajamas, viršijančias išmoką, kurią jie galėtų tikėtis atsižvelgdami vieną draudimo stažą ir mokas, lygį.

46

Atrodo, kad, atsižvelgiant į pagrindinį byloje nagrinjamą garantuotos pensijos tikslą, ji ir yra Reglamento Nr. 1408/71 50 straipsnyje numatyta minimali išmoka.

47

Kaip generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 47 punkte, kadangi Reglamente Nr. 1408/71 nereikalaujama, kad valstybės narės numatytų minimalias išmokas, o šios rėšies išmokos nebūtinai turi būti numatytos pagal visus nacionalinės teisės aktus, šio reglamento 46 straipsnio 2 dalis negali nustatyti specialią ir išsamią tokios išmokos apskaičiavimo taisyklę.

48

Todėl teisė gauti minimalią išmoką, kaip antai pagrindinį byloje nagrinjamą garantuotą pensiją, turi būti vertinama ne pagal Reglamento Nr. 1408/71 46 straipsnio 2 dalį arba 47 straipsnio 1 dalies d punktą, o pagal šio reglamento 50 straipsnyje numatytas specialias taisykles ir reikšmingus nacionalinės teisės aktus.

49

Iš šio sprendimo 29 punkte išdėstytą pagrindinį bylos faktinių aplinkybių matyti, kad siekdama apskaičiuoti B. Zaniewicz-Dybeck teisę į garantuotą pensiją kompetentinga institucija, viena vertus, remdamasi SFB 67 skyriaus 25 straipsniu suinteresuotojo asmens proporcingo ir papildomos pensijos, kurios yra garantuotos pensijos apskaičiavimo pagrindas, dydžiui pritaikę proporcingo skaičiavimo metodą, kuris, kaip iš esmės pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 45 ir 46 punktuose, yra panašus į metodą, numatytą Reglamento Nr. 1408/71 46 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose. Kita vertus, taikydama minėtoje 46 straipsnio 2 dalyje numatytą proporcingo apskaičiavimo metodą kompetentinga institucija, kaip numatyta taisyklėse, neatsižvelgė į B. Zaniewicz-Dybeck Lenkijoje gytas senatvės pensijas, o, kaip numatyta Reglamento Nr. 1408/71 47 straipsnio 1 dalies d punkte, priskyrė suinteresuotojo asmens Švedijoje gytai pagal pajamas nustatomai pensijai metinį vertę, paskui padaugino šią sumą iš ilgiausio galimo draudimo laikotarpio garantuotai pensijai gauti, t. y. 40 metų. Iš nutarties d) prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad rezultatas, gautas pritaikius aprašytą skaičiavimo metodą, viršijo garantuotai pensijai skirti reikalingą pajamų ribą.

50

Kaip matyti iš šio sprendimo 48 straipsnio, toks Reglamento Nr. 1408/71 46 straipsnio 2 dalimi ir 47 straipsnio 1 dalies d punktu pagrįstas skaičiavimo metodas negali būti taikomas apskaičiuojant minimalią išmoką, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinjamą garantuotą pensiją.

51

Kompetentinga institucija turi apskaičiuoti garantuotą pensiją remdamasi Reglamento Nr. 1408/71 50 straipsnio ir nacionalinės teisės akto, išskyrus SFB 67 skyriaus 25 straipsnį ir taisykles, nuostatomis.

52

Todėl pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamentas Nr. 1408/71 turi būti aiškinamas taip, jog apskaičiuodama minimalią išmoką, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinjamą garantuotą pensiją, valstybės narės kompetentinga institucija neturi taikyti nei šio reglamento 46 straipsnio 2 dalies, nei 47 straipsnio 1 dalies d punkto. Tokia išmoka turi būti apskaičiuojama pagal to paties reglamento 50 straipsnio ir nacionalinės teisės akto nuostatas, tačiau netaikant tokių su proporcingu apskaičiavimu susijusių nacionalinių nuostatų, kokios nagrinjamąsias pagrindinėje byloje.

Dėl antrojo klausimo

53

Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamentas Nr. 1408/71 turi būti aiškinamas taip, kad jam prieštarauja valstybės narės teisės aktai, kuriuose numatyta, kad apskaičiuodama tokia išmoka, kaip pagrindinėje byloje nagrinjama garantuota pensija, kompetentinga institucija turi atsižvelgti į visas senatvės pensijas, kurias suinteresuotasis asmuo faktiškai gauna vienoje ar keliose kitose valstybėse narėse.

54

Svarbu pažymėti, kad, kaip matyti iš atsakymo į pirmąjį klausimą, tokia minimali išmoka, kaip pagrindinėje byloje nagrinjama garantuota pensija, turi būti apskaičiuojama remiantis Reglamento Nr. 1408/71 50 straipsniu ir reikšmingomis nacionalinės teisės akto nuostatomis.

55

Tačiau iš SFB esančių nacionalinės teisės nuostatų dėl garantuotos pensijos, kurių tekstas pateikiamas, be kita ko, šio sprendimo 19 punkte, aiškiai matyti, kad pagal kitų valstybių narių teisės aktus privalomos senatvės pensijos, kurios negali būti prilygintos garantuotai pensijai, yra attrauktos iš šios pensijos apskaičiavimo pagrindų. Taigi atrodo, kad pagal reikšmingus nacionalinės teisės aktus apskaičiuodama garantuotą pensiją atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija turi atsižvelgti į senatvės pensijas, kurias suinteresuotasis asmuo gauna kitose valstybėse narėse.

56

Šiomis aplinkybomis reikia nustatyti, ar Reglamentui Nr. 1408/71, būtent jo 50 straipsniui, prieštarauja valstybės narės teisės aktai, kuriuose numatyta, kad apskaičiuodama teisė į minimalią išmoką, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinjamą garantuotą pensiją, kompetentinga institucija turi atsižvelgti į visas senatvės pensijas, kurias suinteresuotasis asmuo faktiškai gauna

kitoje valstybėje narėje.

57

Šiuo aspektu reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją Reglamento Nr. 1408/71 50 straipsnis taikomas atvejams, kai darbuotojo stažas pagal jam taikomus valstybių teisės aktus buvo gana trumpas, todėl visa ši valstybių mokytinų išmokų suma nesiekia tinkamo gyvenimo lygio (1977 m. lapkričio 30 d. Sprendimo Torri, 64/77, EU:C:1977:197, 5 punktas ir 1981 m. gruodžio 17 d. Sprendimo Browning, 22/81, EU:C:1981:316, 12 punktas).

58

Siekiant ištaisyti šią padėtį, šiame 50 straipsnyje nustatyta, kad tuo atveju, kai gyvenamosios vietos valstybės teisės aktuose numatyta minimali išmoka, šios valstybės mokytina išmoka didinama priedu, kuris yra lygus kvietai valstybių, kurių teisės aktai buvo taikomi darbuotojui, mokytinų išmokų bendro dydžio ir šios minimalios išmokos skirtumui (1977 m. lapkričio 30 d. Sprendimo Torri, 64/77, EU:C:1977:197, 6 punktas).

59

Darytina išvada, kad, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 59 punkte, apskaičiuojant teisės minimali išmoka, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjama garantuotą pensiją, Reglamento Nr. 1408/71 50 straipsnyje konkrečiai numatyta atsižvelgti į suinteresuotojo asmens faktiškai kitoje valstybėje narėje gaunamas senatvės pensijas.

60

Todėl į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamentas Nr. 1408/71, būtent jo 50 straipsnis, turi būti aiškinamas taip, kad jam neprieštarauja valstybės narės teisės aktai, kuriuose numatyta, kad apskaičiuodama minimali išmoka, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjama garantuotą pensiją, kompetentinga institucija turi atsižvelgti į visas senatvės pensijas, kurias suinteresuotasis asmuo faktiškai gauna vienoje ar keliose kitose valstybėse narėse.

Dei bylinėjimosi išlaidų

61

Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1.

1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeistas ir atnaujintas 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97, iš dalies pakeistas 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1606/98, turi būti aiškinamas taip, kad apskaičiuodama minimali išmoka, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjama garantuotą pensiją, valstybės narės kompetentinga

institucija neturi taikyti nei šio reglamento 46 straipsnio 2 dalies, nei 47 straipsnio 1 dalies d punkto. Tokia išmoka turi būti apskaičiuojama pagal to paties reglamento 50 straipsnio ir nacionalinės teisės aktų nuostatas, tačiau netaikant tokių su proporcingu apskaičiavimu susijusių nacionalinių nuostatų, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje.

2.

Reglamentas Nr. 1408/71, iš dalies pakeistas ir atnaujintas Reglamentu Nr. 118/97, iš dalies pakeistas Reglamentu Nr. 1606/98, būtent to reglamento 50 straipsnis, turi būti aiškinamas taip, kad jam neprieštaruoja valstybės narės teisės aktai, kuriuose numatyta, kad apskaičiuodama minimali išmoka, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjama, garantuoti pensijai, kompetentinga institucija turi atsižvelgti į visas senatvės pensijas, kurias suinteresuotasis asmuo faktiškai gauna vienoje ar keliose kitose valstybėse narėse.

Parašai.

(*1) Proceso kalba: švedų.